

JENJEN KPAŊMŌ NI KŌŌ GBŌMŌ ADESA HEGBEI AHE

MLIBOTEMŌ

Akeni aŋŋŋ nŋ akε afŋ gbŋmεi adesai fεε akε mεi ni yeŋ egbŋ kε heyeli ko ni anyεŋ ashŋ ye amεdεŋ, ni nomεi ji heyeli, jalεsane kε toinjjŋlε shishifāi ye je lε mli hewŋ lε,

Akeni bu ni abuuu, kε asan gbŋmŋ adesa hegbεi anŋ ni anaanaa ye shikpŋ lε etso gbŋmŋ yitsoŋ ni eha efεŋ yiwale nii, kε amrŋ nεε gbεgbelemŋ akε mεi foji anine ashe amεshweenii anŋ bŋ ni amεaanye amεwie nŋ ni amεsusuo ye nŋ ko he, amεhe nŋ ni amεsusuo akε eja gbε pε amεye, akanye awo amεhe gbeyei dŋŋŋ, ni asan akakama amε nŋ ko nŋ ko hewŋ lε,

Akeni suŋmŋ ni asumŋŋŋ akε atsoŋ gbε kroko nŋ ajieŋ yiwale nŋyeli ko hewŋ ni ehiaa akε awo mla ni baafā gbŋmŋ adesa hegbεi ahe hewŋ lε,

Akeni ehe hiaa akε akā he aha naanyobŋŋ ahi maji aterŋ hewŋ lε,

Akeni mεi ni yŋŋ Jenmajɪ Ekomefeemŋ Ku lε mli lε ema amεhemŋkεyeli ni amεyŋŋ ye gbŋmŋ adesa mli, kε agbojee kε egboyeli ni kā hii kε yei aterŋ nŋ aduatsŋ, ni amεtswa amεfai shi hu akε amεbaabo mŋdεŋ koni shihile mli aŋŋŋ fe tsuutsu, ni heyeli ahe shi jogbanŋ taakε ato he gbεjianŋ ye Jenmajɪ Ekomefeemŋ Ku lε kpaŋmŋ lε mli hewŋ lε,

Akeni maji ni yŋŋ Jenmajɪ Ekomefeemŋ Ku lε mli lε ewo shi akε amεkε ku lε baafεe ekome bŋ ni afεe ni hiε asŋ, ni asan gbŋmŋ adesa hegbεi kε heyeli ahe shi hewŋ lε,

Akeni shishinumŋ ni aaana ye hegbεi kε heyeli nεε ahe baafεe nŋ oti ni abaadamŋ nŋ koni shiwoo nεε aye omanyε hewŋ lε,

Bele, Agbεnε

Kpee Wulu lε miiha ale

Jenjen Kpaŋmŋ ni kŋŋ Gbŋmŋ Adesa Hegbεi Ahe nεε

Akε mεi fεε kε jenmajɪ fεε asusumŋ kpāa, koni mεi aŋkroaŋkroi kε kui fεε adamŋ kpaŋmŋ nεε nŋ amεbŋ mŋdεŋ amεtsŋ nitsŋŋmŋ kε tsŋsemŋ nŋ ye majian kε maji aterŋ nifeemŋi anŋ amεha emli hegbεi kε heyeli lε ahe shi ye je lε mli fεε ye maji ni

yɔɔ Jɛnmaji Ekomefeemo Ku lɛ mli diɛntɛ, asan kɛ shikpɔji ni yɔɔ amɛshishi anɔ bii hu anifeemo mli.

Gbejianotoo 1

Afo gbɔmɔ fɛɛ gbɔmɔ yɛ agbojee mli, kɛ hegbɛ ko ni damɔ ɲɛlɛ koome nɔ.
Gbɔmɛi fɛɛ yɛ jwɛɲmɔ kɛ henilee, ni no hewɔ lɛ esa akɛ amɛhe ahi shi yɛ nyɛmi suɔmɔ mli.

Gbejianotoo 2

Mɔ fɛɛ mɔ yɛ hegbɛ akɛ eyɛɔ hegbɛi ni yɔɔ kraɲmɔ nɛɛ mli lɛ amli ɲɔɔmɔ lɛ eko,
bɔ ni naatsii ko kwraa bɛ yɛ jaku mli ni ajɛ, hewolo su ni ahie, nuu loo yoo ni aji,
wiemɔ ni awieɔ, jamɔ mli ni ayɔɔ, maɲsaneyeli shidaamɔ mli aloo susumɔ ni ayɔɔ
yɛ nɔ ko he, maɲ nɔ ni ajɛ, nii ni ayɔɔ, weku mli ni ajɛ aloo gbɛnaa ko ni ahie
hewɔ.

Asan akwɛ koni akajie niaan bɔ ni akɛ mɔ ko maɲ ni ejɛ lɛ agbojee miitsu nii yɛ
hegbɛi nɛɛ agbɛfan, kɛji maɲ lɛ ena heyeli jio, aajɛ maɲ kroko nɔ aakwɛ esaji anɔ
jio, enako heyeli jio, aloo ehɔ nɔyeli ko shishi fã kɛ fã.

Gbejianotoo 3

Mɔ fɛɛ mɔ yɛ hegbɛ akɛ ehio wala nɛɛ mli, akɛ ena heyeli, koni akwɛ ni efɛɛ
shweshweeshwe hu.

Gbejianotoo 4

Esaaa akɛ ayɛɔ mɔ ko nyɔɲ, aloo ahaa esɔ̃mɔɔ mɔ ko bɔ ni ejaaa gbɛ; aahi
nyɔɲyeli kɛ gbɔmɔhɔɔmɔ gbejianotoi srɔtoi fɛɛ.

Gbejianotoo 5

Esaaa akɛ akɛ yiwalɛ nyɔ̃ɔ̃ mɔ ko, aloo akɛ ehie tsumɔɔ shikpɔɲ, aloo afeɔ lɛ
anisenii kɛgbalaa etoi.

Gbejianɔtoo 6

Mlanaa le mo fee mo ye hegbɛ akɛ akɛ woo haa le akɛ gbomo adesa.

Gbejianɔtoo 7

Mlanaa le mei fee yeo egbo, ni esa akɛ akwɛ koni mo fee mo afee shweshweeshwe bo ni hiɛiankwɛmo ko kwraa bɛ mli. Esaaa akɛ akwɛo hiɛian ye mo ko mo ko gbɛfan kɛji aye le sane ko ni kɛ kraɲmo nɛɛ kpãaa, aloo awo yin koni afee no ko ni kraɲmo nɛɛ eɲmɛɛ he gnɛ.

Gbejianɔtoo 8

Mo fee mo ye hegbɛ akɛ ebio koni kojomohe ko aye esane eha le bo ni hiɛiankwɛmo bɛ mli, kɛji aye le toikodomɔ sane ni teo shi eshi kraɲmo nɛɛ, aloo Maɲ Mlatso le, aloo hegbɛ ni eyoo ye mlanaa le.

Gbejianɔtoo 9

Esaaa akɛ amoo mo ko, aloo atsiɔ enaa, aloo atswaa enaneshi tu kɛji aboteko sane ko ni akɛshi le mli jogbanɲ.

Gbejianɔtoo 10

Mo fee mo ye hegbɛ akɛ kɛji ena sane ko le, ajinafoi ni ahe bɛ sane le mli akojo le bo ni hiɛiankwɛmo bɛ mli, ni asan amɛbo egbee toi kɛmo shi.

Gbejianɔtoo 11

1. Kɛji mo ko na sane ni sa toigbalamo le esaaa akɛ abuo le fo ye najian, beja akojo le ye maɲ hiɛ, beian ni aha le hegbɛ fee ni sa akɛ ena kɛfã ehe jogbanɲ hu.
2. Esaaa akɛ abuo mo ko fo ni sa toigbalamo kɛji efɛɛ aloo efɛɛ no ko ye maɲ mlanaa aloo jɛɲmaji atɛɲ mlanaa, kɛji beian ni afo sane le afo eno le

awoko nakai mla le. Ni esaaa hu ake toigbalamo le naa waa fe bo ni mla
letsɔɔ nakai beian le.

Gbejianɔtoo 12

Esaaa ake ake he woɔ mo ko teemoŋ sane, eweku, eshia, aloo eke mei aterŋ
shāramo saji amli, ni esaaa ake agbeɔ mo ko he guɔ hu. Mo fee mo ye hegbɛ ake
mla fāa ehe ye enemei agbefan.

Gbejianɔtoo 13

1. Mo fee mo ye hegbɛ ake eyaa he fee he ni esumɔɔ, asan ni ehio man fee
man ni esumɔɔ mli hu.
2. Mo fee mo ye hegbɛ ake eshio man ko no, ke le diɛntse eman tete, ni eye
hegbɛ hu ake ekua esee keyaa eman ekoŋ.

Gbejianɔtoo 14

1. Mo fee mo ye hegbɛ ake eyabaa abo ye man kroko no kejo yiwale naa foi.
2. Ake hegbɛ neɛ tsuuu nii keji yiwale neɛ ejeeɛ efɔŋfeemo ni kɔɔ
mansaneyeli he, aloo eje nifeemo ko ni ke Jernaji Ekomefeemo Ku le
yiŋtoi ke gbejianɔtoi le kpāaa.

Gbejianɔtoo 15

1. Mo fee mo ye hegbɛ ake ana le ake man ko no nyo.
2. Esaaa ake ahaa mo ko ŋmeɔ manɔyo hegbɛ ni eyɔɔ bo ni mla enmeɛɛ
gbɛ, aloo aaatsi enaa koni ekanye etsake ejiakuman.

Gbejianɔtoo 16

1. Esaaa ake hewolo su, loo man no ni aje, loo jamo mli ni ayɔɔ tsio hii ke yei
ni eshe gbāla gbɛ ake amekabote gbālashihile mli kɛwo shwiei. Amɛboteko

gbālashihile mli jio, amebote gbālashihile mli jio, amefo gbālashihile mli jio,
esa ake ana ame ake ameyeo egbo.

2. Ja mei enyo nne ekpale no dani amebaanye amebote gbālashihile mli.
3. Weku ji man shikwē, ni ehiaa ake abaa yi.

Gbejiantoo 17

1. Mo fee mo ye hegbe ake enaa le diantse enii, aloo eke mo kroko feo ekome kenaa nii.
2. Esaaa ake ashōo mo diantse nii ni eyo ye edeḡ bo ni mla enmeee gbē.

Gbejiantoo 18

Mo fee mo ye hegbe ake ekoo le diantse eyiḡ ye susumo ko he, ni eke ehe woo jamo fee jamo ni esumo mli. Hegbe nne ḡmēo le gbē hu koni etsake ejamo loo ehemokēyeli, ke hegbe ake le ekome too, aloo eke mei kromēi afee ekome kēha mei anu ejamo le he ye nitsumo, nifeemo ke kusumfeemo mli ye manjaano loo teemoḡ.

Gbejiantoo 19

Mo fee mo ye hegbe ake esusuo no ko he bo ni esumo, ni ehaa aleo hu. Hegbe nne ḡmēo le gbē hu koni ekanme mo kroko gbē ni eetsake ejwēḡmō; ni ebaanye etso gbē fee gbē no etao, aloo enine ashē, aloo eha ale sane ko loo susumo ko kēje man fee man no, bo ni ake husu tsuuu nii.

Gbejiantoo 20

1. Mo fee mo ye hegbe ake eke ehe bo ku aloo henaabuamo ko ni atse koni afee no ko ye toinjoḡe mli.
2. Esaaa ake anyeo mo ko no koni eke ehe abo ku ko.

Gbejiantoo 21

1. Mò fée mò yé hegbé aké lẹ diéńtse efataa méi kroméi ahe kékuraa emá, aloo etsó oshikifó nò ekó mò kroko koni edamó enaa.
2. Mò fée mò yé hegbé aké eyé nibii ní máń kéyè ebuaa máńbii lẹ mli ńjómó lẹ eko.
3. Máńbii asuómónaa nii nò abaadamó akura máń lẹ, ní abaatsó oshiki kromé ní ato be ní akéfó, ní asáń méi fée fó yé teemó, aloo gbé kroko ní shishiumó bẹ mli nò ale amesuómónaa nii nẹ.

Gbejianṣoo 22

Máńyo fée máńyo yé hegbé aké máń akwé koni efee shweshweeshwe, ní esa aké ena hegbé koni ana lẹ hu egbojee kéwula shi. Ené feemó bbájé máń lẹ mọ́deńbó ké májì atẹ́ ekomefeemó mli, ké bó ní máń fée máń gbejianṣoo ké ejwetri shidaamó yó ha; ní nakai nómé hu shika heńaatsó, shāramó ké kusum hegbé ní máńyo aaama lẹ baaye ebua koni aké woo aha mò fée mò.

Gbejianṣoo 23

1. Mò fée mò yé hegbé aké etsuó nii, aké etsuó nò ní lẹ diéńtse esumó, ní aké lẹ aye jalégbé yé nitsumó lẹ mli, ní akwé koni enitsumó akaje edé hu.
2. Esa aké méi ní tsuó nitsumó kome ana nyómówoo kome bó ní híxiánkwémó bẹ mli.
3. Esa aké awó nitsuló fée nitsuló nyómó ní sa enitsumó lẹ, koni eke ena ké ebii aye nii bó ní baashe aménaa; ní kéjì eehia lẹ, atso yelikebuamó gbé ko nò afee he eko aha amé.
4. Mò fée mò yé hegbé aké etseó, aloo eke ehe dómó nitsulóí aku ko koni eketao esaji anaa.

Gbejianṣoo 24

Mɔ fɛɛ mɔ yɛ hegbɛ akɛ ejɔɔ ehe, ni ejieɔ ehietserɛ hu; ni nakai nɔŋɔ hu esa akɛ atɔɔ ɲmɛletswai abɔ ni esa akɛ akɛtsu nii, koni awo lɛ nyɔmɔ hu beiaŋ ni eejɔɔ ehe.

Gbejianɔtoo 25

1. Mɔ fɛɛ mɔ yɛ hegbɛ akɛ ehio shi jogbaŋɔ bɔ ni eeena niyenii, hehaano, wɔɔhe, tsamɔ, kɛ shihileŋ nibii ni ahe hiaa, koni lɛ kɛ ebii fɛɛ ana gbɔmɔtsɔŋ hewalɛ, ni agbɛnɛ hu aye abua lɛ kɛji enitsumɔ ɲmɛɛ lɛ, aloo enaaa hetselɛ, aloo eje kpa, aloo etsɔ okulafo, aloo egbɔ, aloo gbɛ ko nɔ lɛ eleeɛ bɔ ni eeefee ena edaŋɔ ɲmaa.
2. Awomɛi kɛ gbekɛbii ehia kwɛmɔ kɛ yelikɛbuamɔ kredɛɛ ko. Esa akɛ ana bi fɛɛ bi yɛ ɲɛlɛ kome nɔ, bɔ ni akwɛɛɛ kɛji kpeemɔ yoo bi loo hemɔ bi ni.

Gbejianɔtoo 26

1. Mɔ fɛɛ mɔ yɛ hegbɛ akɛ ena skul tsɔsemɔ. Esaaa akɛ awoɔ nyɔmɔ ko yɛ tsɔsemɔ nɛɛ he, titri lɛ shishijee nɔ lɛ. Esa akɛ anyɛ mɔ fɛɛ mɔ nɔ, ni kɛ hooo kwraa lɛ egbe shishijee skul naa. Agbele ɲaa kɛ ninenaa nikasemɔheɪ bɔ ni mɔ fɛɛ mɔ baana mli gbɛ, ni nakai nɔŋɔ hu mɛi fɛɛ baana nikasemɔhe wulu mli gbɛ, shi enɛ baadamɔ mɔɔɛɲbɔɔ nɔ.
2. Tsɔsemɔ mli lɛ esa akɛ akwɛ koni ayɔse nilee ni yɔɔ gbɔmɔ adesa mli kɛwula shi kɛjie agbojee ni yɔɔ emli lɛ kpo, bɔ ni baaha hiɛ asɔ gbɔmɔ kɛ eheyeli. Enɛ baaha niiashishinumɔ kɛ tsuishitoo kɛ naanyobɔɔ ahi maji atɛŋ, nakai nɔŋɔ hu ji hewolo su kɛ jamɔ; ni ebaaye ebua Jerɲmaji Ekomefeemɔ Ku lɛ yɛ toinɲolɛ gbɛfaŋ hu.
3. Fɔlɔi yɛ gbɛnaa kredɛɛ ko akɛ amɛ diɛŋtɛ amɛbaatsɔɔ tsɔsemɔ ni esa akɛ amɛbii ana yɛ skul.

Gbejianɔtoo 27

1. Mɔ fɛɛ mɔ yɛ hegbɛ akɛ ekɛ ehɛ woɔ he ni eyɔɔ lɛ kusumfeemɔi kɛ ɲaa nifeemɔi amli, ni eyɛ gbɛfaŋ yɛ sɛɛnamɔ ni yɔɔ jɛŋshikpamɔ nifeemɔi amli hu.
2. Mɔ fɛɛ mɔ yɛ hegbɛ akɛ ekwɛ koni mɔ ko akaju shi eye niiashikpamɔ, niŋmaa, lalasɔɔ kɛ nitɛŋmɔ ko ni lɛ diɛŋtsɛ efɛɛ lɛ mli nii.

Gbejianɔtoo 28

Mɔ fɛɛ mɔ yɛ hegbɛ akɛ ehio shãramɔ kɛ maji atɛŋ gbejianɔtoo ko mli: he ni akɛ hegbɛi ni yɔɔ kpaŋmɔ nɛɛ mli lɛ tsuo nii kɛwulaa shi yɛ.

Gbejianɔtoo 29

1. Mɔ fɛɛ mɔ yɛ gbɛnaa nitsumɔ ko ha akutso mli ni eyɔɔ lɛ: he pɛ ni eeyɛ ehɛ, koni ena tsɔsemɔ ni yeo emuu kɛwulaa shi yɛ.
2. Mɔ fɛɛ mɔ hegbɛ kɛ ehɛyeli asɛɛtiumɔ mli lɛ nɔ pɛ ni tsio pɛ ni tsio lɛ gbɛ ji mlai ni awo bɔ ni afɛɛ ni akɛ bulɛ ni sa aha mɔ kroko hegbɛi kɛ ehɛyeli, koni ahi shi yɛ hiɛsɔlɛ kɛ toinɲɔlɛ mli.
3. Gbɛ ko bɛ akɛ hegbɛ kɛ heyeli nɛɛ asɛɛtiumɔ mli lɛ atɛ shi ashɛ yinɲtoi kɛ otii ni jwɛrɛ Jɛŋmaji Ekomefeemɔ Ku lɛ hiɛ lɛ.

Gbejianɔtoo 30

Esaaa akɛ atɔɔ kpaŋmɔ nɛɛ shishi yɛ gbɛ ko nɔ akɛ maŋ ko, loo ku ko, loo mɔ ko yɛ hegbɛ ko akɛ efɛɔ nɔ ko ni baanyɛ efite hɛwale ni yɔɔ hegbɛi nɛɛ asɛɛ.